

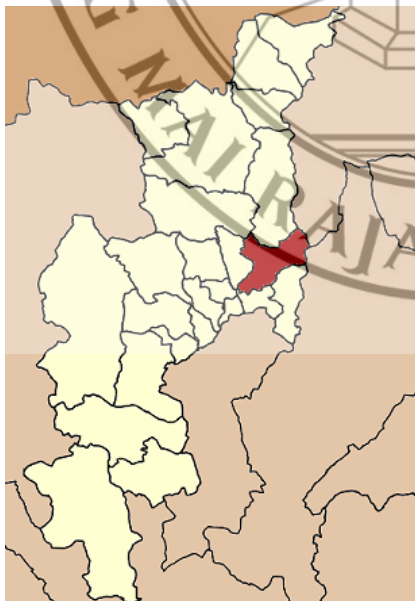
บทที่ 4

บริบทชุมชน

การวิจัย การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ และศักยภาพธุรกิจชุมชน
การศึกษาตำบลแม่โป่ง ตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ
บริบทชุมชน เรื่องประวัติความเป็นมา ความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม
เศรษฐกิจชุมชน โครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม การประกอบอาชีพ
การพัฒนาส่งเสริมอาชีพ สภาพเศรษฐกิจ สังคมของชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลที่ทำการศึกษาเจาะลึก
ไปถึงอาชีพด้านงานหัตถกรรมชุมชนที่เป็นกรณีศึกษาและเพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ
มีรายละเอียดดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของอำเภอคอยสะเกิด

อำเภอคอยสะเกิด จัดว่าเป็นอำเภอหนึ่งที่มีประวัติอันเก่าแก่ในด้านภูมิประเทศพุทธประวัติ
และตำนานความเชื่อมากมายของคนโบราณ อำเภอคอยสะเกิด เป็นชื่อเรียกตามลักษณะภูมิประเทศ
ตามการมองเห็น เพราะเป็นภูมิประเทศที่มีภูเขาน้อยใหญ่มากมายอยู่เรียงกัน แต่มีภูเขาอยู่ลูกหนึ่ง
ที่ตั้งแยกห่างออกไปจากภูเขาลูกอื่น ๆ จึงเรียกว่าคอยสะเด้น ตามภาษาพื้นเมืองภาคเหนือ แปลได้ว่า
ภูเขากระเด็น ต่อมาได้สร้างวัดขึ้นบนคอยสะเด้น บ้างก็เรียกว่า คอยเส้นเกศ เพราะเป็นสถานที่
เก็บพระเกศของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ตามตำนานที่พญานาคได้สร้างเจดีย์ประดิษฐาน
เส้นพระเกศาไว้บนภูเขาลูกนี้ และเรียกภูเข
ลูกนี้ว่า “คอยเส้นเกศ” ปัจจุบันยังคงมีวัดตั้งอยู่
และมีที่ว่าการอำเภอคอยสะเกิดตั้งอยู่บริเวณ
เชิงภูเขา ส่วนคำว่าคอยสะเกิดเป็นคำที่เพี้ยน
มาจาก คอยสะเด้น นั่นเอง

ภาพที่ 4.1 แผนที่อำเภอคอยสะเกิด

ในจังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : สารานุกรมวิกิพีเดีย, 2551

คอยสะเก็ดได้จัดตั้งเป็นอำเภอ เมื่อปี พ.ศ. 2445 โดยมีตำบลเชิงคอยเป็นศูนย์กลางในอำเภอ ปัจจุบันมี 14 ตำบล คือ ตำบลเชิงคอย ตำบลสันปูเลย ตำบลลวงเหนือ ตำบลป่าป้อ ตำบลสง่าบ้าน ตำบลป่าลาน ตำบลตลาดขวัญ ตำบลสำราญราษฎร์ ตำบลแม่คือ ตำบลตลาดใหญ่ ตำบลแม่ฮ้อยเงิน ตำบลแม่โป่ง ตำบลป่าเมี่ยง ตำบลเทพเสด็จ เทศบาลตำบลคอยสะเก็ดดูได้ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 เทศบาลตำบลคอยสะเก็ด อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.1 ประวัติตำบลแม่โป่ง ตำบลสันปูเลย

โดยในกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยมี 2 ตำบลที่เกี่ยวข้อง เป็นผลมาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความเกี่ยวข้องด้านการเลือกตัวอย่างจากประเภทผลิตภัณฑ์ การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากหมู่บ้านในพื้นที่ และการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง คือ

1.1.1 ตำบลแม่โป่ง

ตำบลแม่โป่ง เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอคอยสะเก็ด มีพื้นที่ทั้งหมด 37,551 ไร่ พื้นที่เดิมของชาวบ้านเป็นคนในท้องถิ่น การตั้งถิ่นฐานตั้งอยู่ตามแนวยาวของถนนมีถนน รพช. และถนนชลประทานเชื่อมแม่กวง เป็นเส้นทางติดต่อระหว่างหมู่บ้านและอำเภอได้สะดวกเป็นตำบลที่มีพื้นที่ของหมู่บ้านอยู่ในเขตของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ เป็นหมู่บ้านบริวารของศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง 10 หมู่บ้านราษฎรได้รับการสนับสนุนการพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง ได้รับการยกฐานะเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลแม่โป่งตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 สภาพทั่วไปของตำบล ตำบลแม่โป่ง ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขา และภูเขา

มีความสูงประมาณ 340 เมตร มีลำห้วยไหลผ่านมีแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยฮ่องไคร้อ่างเก็บน้ำห้วยแก้ว คลองชลประทานแม่กวง ตำบลแม่โป่ง ได้รับน้ำเต็มพื้นที่อาณาเขตตำบลทางทิศเหนือ ติดกับตำบลป่าเมี่ยง และตำบลป่าป้อ ทิศใต้ติดกับตำบลแม่ฮ้อยเงิน ทิศตะวันออก ติดกับตำบลสหกรณ์ กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันตกติดกับตำบลป่าป้อ จำนวนประชากรของตำบลในเขต อบต. มีจำนวน 5,278 คน และจำนวนหลังคาเรือน 1,826 หลังคาเรือน ข้อมูลอาชีพหลักของตำบล ได้แก่ ทำนา อาชีพเสริม คือ การรับจ้าง และอุตสาหกรรมในครัวเรือน

ภาพที่ 4.3 สภาพทั่วไปของตำบลแม่โป่ง อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 4.4 สภาพการประกอบอาชีพของตำบลแม่โป่ง อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

สถานที่สำคัญของตำบล ได้แก่ เทศบาลตำบลแม่โป่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตำบลแม่โป่ง วัดคอยจอมแจ้ง วัดกัณฐ์จิณฺหาราม (ป่าไผ่) วัดโหม่มมงคลชัย (ห้วยบอน) วัดพระนอนแม่โป่ง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ วัดคอยปล่องนก และวัดแม่ฮ่องไคร้ เป็นต้น สถานที่สำคัญของตำบลมีลักษณะดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 เทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.1.2 ตำบลสันปูเลย

ตำบลสันปูเลยอยู่ในเขตการปกครองอำเภอคอยสะเก็ด มีหมู่บ้าน 13 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านสันปูเลย หมู่ 2 บ้านสันตันคู้ หมู่ 3 บ้านป่าขุย หมู่ 4 บ้านยางทอง หมู่ 5 บ้านกอกหม่น หมู่ 6 บ้านป่าเล้าร้อย หมู่ 7 บ้านท่าเรือ หมู่ 8 บ้านป่าเล้าหลวง หมู่ 9 บ้านสันตันม่วงใต้ หมู่ 10 บ้านร้องขุ่น หมู่ 11 บ้านยางพระธาตุ หมู่ 12 บ้านสันทราย หมู่ 13 บ้านป่ายางทอง สภาพทั่วไปของตำบลสันปูเลย มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอ อาณาเขตตำบล ทางทิศเหนือติดกับตำบลตลาดขวัญ ทิศใต้ติดกับตำบลสันกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันออกติดกับตำบลตำรายาญูร์ ทิศตะวันตกติดกับตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนประชากรของตำบลในเขต อบต. มีจำนวน 9,078 คน และจำนวนหลังคาเรือน 3,314 หลังคาเรือน ข้อมูลอาชีพหลักของตำบล ได้แก่ การทำนา อาชีพเสริม คือ การทำ หัตถกรรม รับจ้าง สถานที่สำคัญของตำบล ได้แก่ วัดเจติยานุสรณ์ วัดชัยสถาน วัดชัยสถิตย์ วัดเชษฐาวารคุปต์ วัดดอนชัย วัดยางทอง วัดรัตนปัญญารังสิต และวัดวาริ

สุทธาวาส (รังษีสุทธาวาส) วัดศรีสวัสดิ์ วัดสันปูเลย และวัดอัมพวัน เทศบาลตำบลสันปูเลย เป็นต้น
สภาพทั่วไปของตำบลสันปูเลยมีดังภาพที่ 4.6 ภาพที่ 4.7 และภาพที่ 4.8

ภาพที่ 4.6 บริเวณหน้าเทศบาลตำบลสันปูเลย อำเภอค้อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 4.7 ภายในบริเวณเทศบาลตำบลสันปูเลย อำเภอค้อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 4.8 ภายในบริเวณเทศบาลตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2. สภาพทางสังคม และวัฒนธรรม

บริบทของสภาพทางสังคม วัฒนธรรมตำบลแม่โป่ง ตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบไปด้วยที่ตั้ง และอาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ประชากร การปกครอง การเมือง โครงสร้างพื้นฐาน สภาพทางการศึกษา ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรมของอำเภอหางดง มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอดอยสะเก็ดตั้งอยู่ทางตะวันออกของจังหวัดเชียงใหม่ มีเนื้อที่/พื้นที่ 749 ตร.กม. อาณาเขตติดต่อกับอำเภอ และจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอแม่แตง และอำเภอพร้าว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเวียงป่าเป้า (จังหวัดเชียงราย) และอำเภอเมืองปาน (จังหวัดลำปาง)

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอแม่ฮ่องสอน และอำเภอสันกำแพง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอสันทราย

2.2 ลักษณะทางภูมิประเทศ

อำเภอดอยสะเก็ด ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2445 บ้านเชิงดอย หมู่ที่ 3 ตำบลเชิงดอย คำว่า “ดอยสะเก็ด” สันนิษฐานว่าเป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า “ดอยเส้นเกศ” เป็นสถานที่เก็บเส้นพระเกศาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบริเวณใกล้กับตัวอำเภอ เนื้อที่/พื้นที่ 749 ตร.กม. พื้นที่ส่วนมาก

บางส่วนเป็นภูเขาที่มีป่าไม้สมบูรณ์ บางส่วนเป็นที่ราบลุ่มสลับกัน มีคลองชลประทานที่ใช้ในการทำการเกษตรมากมายไม่ว่าจะมาจากเขื่อนแม่วงไหลผ่านในตำบล หรือจากแหล่งธรรมชาติสำคัญ ได้แก่ น้ำแม่วง น้ำแม่ออกแดง น้ำแม่โป่ง น้ำแม่ฮ้องฮัก และหนองบัวพระเจ้าหลวง

2.3 โครงสร้างพื้นฐาน

2.3.1 การคมนาคม

การคมนาคมมีถนนสำคัญที่ตัดผ่านอำเภอ คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1007 สถานีขนส่ง หมายเลขโทรศัพท์ 118 และสถานีรถไฟ หมายเลขโทรศัพท์ 1014 ผู้ชุมชนทุกตำบลหมู่บ้านซึ่งมียานพาหนะใช้สัญจรไปมาแต่ละวันเป็นจำนวนมากกรมทางหลวงได้ปรับปรุงขยายถนนให้กว้างและดีขึ้นกว่าเดิมทำให้การสัญจรไปมาสะดวกขึ้นแต่มีจุดที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติม เช่น ติดตั้งสัญญาณไฟจราจร (ไฟเขียวไฟแดง) และทางม้าลายตามเขตชุมชนหนาแน่น หรือที่มีการสัญจรพลุกพล่าน และบริเวณหน้าสถานศึกษาเป็นต้น ดังภาพที่ 4.9

ภาพที่ 4.9 สภาพการคมนาคมในตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2.3.2 ไฟฟ้า และโทรคมนาคม

ระบบการโทรคมนาคมในอำเภอดอยสะเก็ด และสถานที่อื่น ๆ ที่สำคัญที่ให้ความสะดวกรวดเร็วในเวลานี้ ได้แก่ระบบโทรศัพท์บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่นจำกัด (มหาชน) แต่ผู้โทรศัพท์สาธารณะที่ให้บริการอยู่ในขณะนี้ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้บริโภค

2.3.3 การใช้ที่ดิน

อำเภอคอยสะเกิด มีพื้นที่ทั้งหมด เนื้อที่/พื้นที่ 749 ตร.กม. และพื้นที่ส่วนมากเป็นภูเขาที่มีป่าไม้สมบูรณ์ บางส่วนเป็นที่ราบลุ่มสลับกัน มีคลองชลประทานที่ใช้ทำการเกษตรมากมายไม่ว่าจะมาจากเขื่อนแม่วงไหลผ่านตำบล หรือจากแหล่งธรรมชาติสำคัญ ได้แก่ น้ำแม่วง น้ำแม่ออกแดง น้ำแม่โป่ง น้ำแม่ฮ้องฮัก และหนองบัวพระเจ้าหลวง แบ่งการใช้ที่ดินเป็น 3 ลักษณะดังนี้

- 1) พื้นที่ถือครองเพื่อการศึกษาเช่นอุทยาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภูเขาที่มีป่าไม้สมบูรณ์เป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ลักษณะนี้มากที่สุด
- 2) พื้นที่ถือครองเพื่อการดำเนินกิจการค้าขาย และธุรกิจขนาดย่อม
- 3) พื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำสวน ทำไร่

2.3.4 การประปา

การประปาให้บริการราษฎรในเขตอำเภอคอยสะเกิด อย่างทั่วถึง และยังมีราษฎรที่ใช้น้ำประปาบาดาลอยู่มาก เนื่องจากจำเป็นต้องใช้ในการเกษตรกรรม การทำนา ทำสวนและทำไร่ มีหน่วยงานจัดการต้นน้ำในฤดูร้อนเพื่อใช้ในการเกษตรกรรม ลดปัญหาการกักเก็บน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติไว้ใช้เองในฤดูร้อนของราษฎรบางส่วนที่อยู่ต้นน้ำ

2.4 การศึกษา ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม

2.4.1 การศึกษา

อำเภอคอยสะเกิด เป็นอำเภอปลอดผู้ไม่รู้หนังสือเด็กในวัยเรียนได้รับการศึกษาภาคบังคับจำนวนร้อยละ 100 การส่งเสริมด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนให้การสนับสนุน และส่งเสริมคนทุกเพศทุกวัย ให้ได้รับการศึกษา มีแหล่งให้ความรู้หลัก ๆ ดังนี้

- 1) โรงเรียนมัธยม ได้แก่ โรงเรียนคอยสะเกิดวิทยาคม โทร.0-5349-5519
- 2) มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตลานนา

อำเภอคอยสะเกิด

รวมไปถึงภายในท้องถิ่นยังได้รับการบริการความรู้จากคณะผู้วิจัย จากสาขาวิชาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ภายใต้การวิจัย เรื่อง การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ และศักยภาพธุรกิจชุมชน ตำบลแม่โป่ง อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ การจัดการความรู้ การจัดการการตลาด การเงิน การบัญชี เป็นต้น รวมไปถึงการพากลุ่มผู้ประกอบการไปศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ หอศิลปวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่

และศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์หรือฟลอร์พลาซ่า หรือศึกษาดูงานกลุ่มผู้ประกอบการในอำเภอใกล้เคียง และการจัดประชุมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ดังภาพที่ 4.10

ภาพที่ 4.10 การประชุมของคณะผู้วิจัย และผู้ประกอบการในท้องถิ่น ในการลงพื้นที่อำเภอฝางสะเท็ด

2.5.2 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

ประชาชนในเขตอำเภอฝางสะเท็ดส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์ ประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของล้านนาไทยที่ปฏิบัติสืบทอด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้แก่

- 1) ประเพณีปี่พาทย์เมือง รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ แห่ไม้ค้ำโพธิ์ (วันสงกรานต์)
- 2) ประเพณีทำบุญตักบาตร เทศกาลวิสาขบูชา
- 3) ประเพณีทำบุญสลากภัต
- 4) ประเพณีวันยี่เป็ง (วันลอยกระทง)
- 5) ประเพณีปอยหลวง
- 6) ประเพณีตานข้าวใหม่ วันเพ็ญเดือน 4 เหนือ
- 7) การสืบสานการตีกลองหลวง กลองสะบัดชัย กลองมอชิง
- 8) การสืบสานการฟ้อนเล็บ ฟ้อนก๋ายลาย

9) การทำบุญตักบาตรในวันพระ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญอื่น ๆ เช่น วันพ่อ 5 ธันวาคมหาราช วันแม่ 12 สิงหาคม

ลักษณะชุมชนในเขตอำเภอคอยสะเกิดเป็นชุมชนเมืองกึ่งชนบท การดำรงชีวิตประจำวันประชากรส่วนใหญ่ยังคงความสัมพันธ์แบบเครือญาติให้ความสำคัญ และนับถือผู้อาวุโส วิถีชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทำให้ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมส่วนใหญ่ยังคงรักษาสืบทอดจนถึงปัจจุบัน

2.6 การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรมของอำเภอคอยสะเกิด

ผลจากการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม และการสร้างความก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้สังคมไทยตกอยู่ในกระแสวัตถุนิยมยอมรับค่านิยมของต่างประเทศมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาด้านศิลปวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไปจากวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมเรียบง่าย ยึดติดกับอำนาจความร่ำรวย กลายเป็นสังคมบริโภคนิยมนี้ถึงประ โยชน์ส่วนตนมากกว่า ประ โยชน์ส่วนรวม เป็นเหตุให้เกิดปัญหาสังคมมากมายในปัจจุบัน

อำเภอคอยสะเกิดได้ตระหนักถึงสถานการณ์ และปัญหาที่ตามมา สิ่งที่จะสามารถป้องกันกรเกิดปัญหาต่าง ๆ ในอำเภอได้อย่างดี คือ การพัฒนาแหล่งน้ำ และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน โครงการพัฒนา จัดระเบียบหมู่บ้านและชุมชน การรณรงค์ประชาสัมพันธ์มีรายละเอียดดังนี้

2.6.1 การพัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน

การสนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์อันกว้างใหญ่แผ่คลุมเทือกเขาที่สลับซับซ้อน อันเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำ ลำธารหลายสายเลี้ยวสรรพชีวิตประกอบกันเป็นสภาวะธรรมชาติที่สมดุล แต่ความเจริญทางด้านวัตถุ และการใช้ธรรมชาติอย่างไม่ระมัดระวังทำให้พื้นที่ป่าต่าง ๆ ได้ถูกทำลายลง ปัจจุบันเหลือพื้นที่ป่าสมบูรณ์ที่เป็นแหล่งอาศัยหากินของ สัตว์ป่า ที่นับว่าหาได้ยาก และส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่เลื่อนลอย รับจ้างตัดไม้รวมทั้งการล่าสัตว์ป่าเพื่อเป็นอาหาร อย่างขาดความสำนึกต่อความสำคัญของทรัพยากรทำให้สภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ในอดีตเริ่มสูญสลายลง

ผลการดำเนินงาน กิจกรรม การดำเนินงาน คือ งานการก่อสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ และโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวงฯ โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวงฯ (งานก่อสร้างฝายทดน้ำบ้านตาดเหมยพร้อมระบบส่งน้ำ) เป็นพื้นที่การพัฒนาตามโครงการ ตั้งอยู่ที่ตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่รับประโยชน์จากการพัฒนาโครงการนี้ประมาณ 600 ไร่งบประมาณโครงการ 6,940,000 บาท ระยะเวลาดำเนินงานภายในปี 2552

2.6.2 โครงการพัฒนา และจัดระเบียบหมู่บ้าน และชุมชน ประจำปี 2552

การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง นอกจากจะมีกฎหมายควบคุมและบังคับใช้ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของอาคารบ้านเรือน หรือบุคคลโดยทั่วไปที่ต้องปฏิบัติตามแล้ว การส่งเสริม และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญ และให้ความร่วมมือในการจัดระเบียบ และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน ตลอดจนการรักษาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในชุมชนอย่างเข้าใจ และยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา 50(3) แห่งพรบ. เทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และ มาตรา 16(16) (18) แห่ง พรบ. กำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในการรักษาความสะอาดถนน หรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด จึงจัดโครงการพัฒนา และจัดระเบียบหมู่บ้าน และชุมชน ประจำปี 2552 เพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชน และเทศบาล โดยดำเนินการใน 4 หมู่บ้านทุกวันหยุดนักขัตฤกษ์ และวันพุธสุดท้ายของเดือน โดยมีกิจกรรมการทำความสะอาดในหมู่บ้าน และรับประทานอาหารร่วมกันระหว่างชุมชน และพนักงานเทศบาล

ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนา จัดระเบียบหมู่บ้าน และชุมชนประจำปี 2552

1) เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด ให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ยากไร้ในกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) โดยมีประชาชนผู้ยากไร้ใน 4 หมู่บ้านในพื้นที่เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด เข้าร่วมโครงการได้รับแจกผ้าห่มกันหนาวจำนวน 258 ผืน

2) เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด จัดการประชุมสภาสมัยสามัญสมัยที่ 4 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ในวันที่ 2 ธันวาคม 2551 และในวันที่ 29 ธันวาคม 2551 เวลา 9.30 น. ณ สำนักงานเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด

3) เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด จัดพิธีเปิดหมู่บ้านบ้านโพธิ์ทองเจริญ เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าหมู่บ้านให้สวยงาม โดยได้รับเกียรติจากนายสุรศักดิ์ เจริญศิริโชติ นายอำเภอดอยสะเก็ดเป็นประธานในพิธีเปิดป้ายหมู่บ้าน หมู่ที่ 2 บ้านโพธิ์ทองเจริญ รวมถึงประชาชนในหมู่ที่ 2 เข้าร่วมพิธีกว่า 100 คน

4) เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด ได้ทำการเปิดศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลเชิงดอยตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2543 โดยทางเทศบาลตำบลดอยสะเก็ดได้ให้ความสำคัญในการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนชาวเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด และบริการครอบคลุมพื้นที่ตำบลเชิงดอยทั้งหมด 13 หมู่บ้าน ในเรื่องสุขภาพ สุขอนามัย โดยมีโครงการเปิดศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลเชิงดอย โดยได้รับความร่วมมือของโรงพยาบาลอำเภอดอยสะเก็ดที่ให้การสนับสนุนบุคลากร

เครื่องมือ และเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ โดยในการเปิดศูนย์ดังกล่าว เทศบาลตำบลคอยสะเกิด ได้ขออนุญาตใช้พื้นที่สำนักงานสหกรณ์การเกษตรจากที่ราชพัสดุ มีจำนวนพื้นที่ 3 งาน 62 ตร.พร้อมอาคาร 1 หลัง โดยได้รับจากนายสุรศักดิ์ เจริญศิริโชติ นายอำเภอคอยสะเกิดเป็นประธาน ในพิธีเปิดศูนย์ โดยมีประชาชนเข้าร่วมงานเปิดศูนย์ดังกล่าวประมาณ 500 คน

5) เทศบาลตำบลคอยสะเกิด จัด โครงการศึกษาดูงานเทศบาลตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน เพื่อเข้าศึกษาดูงานเกี่ยวกับเรื่อง การคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้และปรับปรุงการทำงานของเทศบาล นอกจากนี้ยังมีการแข่งขันกีฬา เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเทศบาลทั้ง 2 แห่ง

6) เทศบาลตำบลคอยสะเกิด จัดงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2552 ในวันที่ 10 มกราคม 2552 โดยในงานประกอบด้วย การแสดงของเด็กๆ การเล่นเกม และการจัดกิจกรรม ทางด้านส่งเสริมสุขภาพ และความคิดสร้างสรรค์ การแจกของรางวัล จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนกิจกรรม อาทิ โรงพยาบาลอำเภอคอยสะเกิด สถานีตำรวจอำเภอคอยสะเกิด กศน. ชมรมเครื่องบินเล็กจากแม่โจ้ กองบิน 41 ซึ่งเด็ก ๆ และผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 1,000 คน ต่างได้รับความสนุกสนาน ความรู้ และความสุขในวันเด็กแห่งชาติ ตามคำขวัญวันเด็ก “ฉลาดคิด จิตบริสุทธิ์ จุดประกายฝัน ผูกพันรักสามัคคี”

เทศบาลตำบลแม่โป่งยังมีกิจกรรมเพื่อสังคมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมเพื่อส่งเสริม การลดภาวะโลกร้อน กิจกรรมส่งเสริมการลดความรุนแรงทางกรเมือง เป็นต้น ดังภาพที่ 4.11

ภาพที่ 4.11 กิจกรรมเพื่อสังคม ในตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่

3. สภาพเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจโดยรวมตำบลแม่โป่ง ตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเกิด มีดังต่อไปนี้

3.1 สภาพเศรษฐกิจทางการเกษตรกรรม

เนื่องจากพื้นที่ของตำบลแม่โป่ง สันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด เป็นภูเขาที่มีป่าไม้สมบูรณ์ บางส่วนเป็นที่ราบลุ่มสลับกันกับภูเขา มีคลองชลประทานที่ใช้ทำการเกษตรมากมายไม่ว่าจะมาจาก เขื่อนแม่งวงไหลผ่านในตำบล หรือจากแหล่งธรรมชาติที่สำคัญได้แก่ น้ำแม่งวง แม่น้ำดอกแดง น้ำแม่โป่ง น้ำแม่อ่องฮัก และหนองบัวพระเจ้าหลวง ส่วนที่เป็นที่ราบลุ่มซึ่งเหมาะแก่การประกอบ อาชีพเพาะปลูก ทำให้ประชากรอำเภอดอยสะเก็ดมีอาชีพหลัก คือ การทำการเกษตร 'ได้แก่' ทำนา ทำสวน เป็นหลัก ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว กระเทียม ปลาโคเนื้อ โคนม ไข่เนื้อ และไข่ไก่ ออซีพรอง ได้แก่ออซีพรับจ้างทั่วไป และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น การผลิต น้ำพริกเผา กุนเชียง แคมพูน กุ้งตาก สุนัข ไพรชง ช้าง แซมพู และน้ำยาล้างจาน งานหัตถกรรม คือ การผลิตโคมไฟ ผลิตภัณฑ์ปายชื่อ กรอบรูป แผ่นภาพติดผนัง ผลิตภัณฑ์ผ้าชิ้นทอมือ ถูย่าม ทอมือ ผ้าคลุมไหล่และกระเป๋าผ้าฝ้าย รายได้เฉลี่ยของประชากรในตำบล 19,650 บาท ต่อคนต่อปี ถือเป็นรายได้ที่ยังไม่ดีพอสำหรับเกษตรกรเนื่องจากกลไกการตลาดบางปีก็มีผลผลิตมาก ทำให้ราคา ผลผลิตตกต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเกษตรกรรม ผู้บริโภคตื่นกลัว เนื่องจากเกษตรกรใช้ สารเคมีในการเกษตรกรรมมากเกินไปจนเป็นต้น และในตำบลตลาดขวัญ และตำบลอื่น ๆ ยังมีการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เพื่อการพัฒนาเกษตรกร ให้มีความรู้ใหม่ในการทำเกษตรที่ไม่ต้องพึ่งสารเคมี โดยการเปิดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล ดังภาพที่ 4.12 และภาพที่ 4.13

ภาพที่ 4.12 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแม่โป่ง
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 4.13 สภาพภายในศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแม่โป่ง
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่